

LIERNE KOMMUNE
Heggvollveien 6
7882 Nordli

KLP Skadeforsikring AS
Et selskap i KLP-konsernet
Org.nr.: 970 896 856 Foretaksregisteret
Pb. 400 Sentrum, 0103 Oslo
Dronning Eufemias gate 10
Tlf.: 55 54 85 00
www.klp.no

Oslo, 27.11.19

Fornyelse av forsikringsavtale

Forsikringsavtalen hos KLP Skadeforsikring AS er fornyet. Avtalen med fullstendige vilkår er vedlagt. Faktura til avtalen blir sendt separat.

Logg inn på Kundeside for en totaloversikt over kundeforholdet.

Vi ber deg om å lese gjennom avsnittet "Hva er nytt?" som inneholder endringer i vilkår og sikkerhetsforskrifter for kommende avtaleperiode. Det er viktig at du distribuerer informasjonen til alle aktuelle ansatte og til virksomhetens leder/ledelse.

Finner du ikke avsnittet? Da er det ingen endringer i vilkår og sikkerhetsforskrifter.

Ved spørsmål, ring oss på 22 03 35 05 eller send mail til servicesalg@klp.no.

Vi ser fram til et fortsatt godt samarbeid.

Med vennlig hilsen
KLP Skadeforsikring AS

Kundeservice Offentlig/Bedrift

LIERNE KOMMUNE
Heggvollveien 6
7882 Nordli

KLP Skadeforsikring AS
Et selskap i KLP-konsernet
Org.nr.: 970 896 856 Foretaksregisteret
Pb. 400 Sentrum, 0103 Oslo
Dronning Eufemias gate 10
Tlf.: 55 54 85 00
www.klp.no

Dato: 27.11.19
Avtaleperiode: 01.01.20 - 31.12.20
Kundenummer: 161527
Avtalenummer: 7940165

Forsikringsavtale

Alltid tilgjengelig for deg

KLP Skadeforsikring kan du nå 24 timer i døgnet. Ved skade vil du få svar med en gang du trenger det.

- Telefon: 55 54 85 00

- Nettadresse: www.klp.no/forsikring

Forsikringsavtalen inneholder

- Forsikringsoversikt
- Forsikringsbevis
- Hva er nytt?
- Sikkerhetsforskrifter
- Vilkår

Forsikringsavtaleloven av 16.06. 1989 og øvrig lovverk regulerer forsikringsavtalen.

Kundens opplysningsplikt

Forsikringsavtalen(e) er inngått på grunnlag av opplysninger gitt av forsikringstaker. Opplysninger gitt av megler/fullmektig er likestilt med opplysninger gitt av forsikrede/sikrede selv og dermed bindende for denne (Jf. FAL §§ 4-1, 13-1 a).

Sikkerhetsforskrifter

I forsikringsavtalen kan det være inntatt særskilte krav til sikring og andre tiltak som må være oppfylt. Brudd på disse bestemmelsene kan medføre reduksjon eller bortfall av erstatning etter skade, Jf. FAL § 4-8.

Finansklagenemnda

Dersom det oppstår uenighet mellom forsikringstaker og selskapet ved behandling av en sak, og dette ikke blir avklart gjennom den vanlige saksbehandlingen, kan saken bringes inn for:

Finansklagenemnda
Postboks 53 Skøyen
0212 Oslo

Forsikringsoversikt

Forsikringstaker: LIERNE KOMMUNE
Kundenummer: 161527
Avtalen gjelder fra: 01.01.20

	Forsikringsnummer	Årspris (kr)*
Yrkesskade/ulykke	6210336	180.383
Barneulykke	6221007	7.899
Kollektiv ulykke	6952449	1.634
Total pris		189.916

Ved å klikke på forsikringsbetegnelse ovenfor kommer du rett inn til forsikringsbeviset for rett forsikring. Derfra kan du klikke deg videre til de vilkår og sikkerhetsforskrifter som gjelder for forsikringen.

* Ved korttidsforsikringer fremkommer prisen for den avtalte perioden

Forsikringsbevis

Ulykke/yrkesskade bedrift

Forsikringstaker: LIERNE KOMMUNE
 Kundenummer: 161527
 Forsikringsnummer: 6210336
 Forsikringsperiode: 01.01.20 - 31.12.20

Spesifikasjon	
Virksomhet	
Samordnet erstatning fra gruppeliv:	Ja
Gir erstatning ved medisinsk invaliditet under 15%:	Nei

	Antall ansatte	Antall årsverk
Yrkesområder:		
Kommuneansatte:	220	135
Totalt antall	220	135

Dekninger	Pris pr år
Forsikring i henhold til lov om yrkesskadeforsikring	102.703
Forsikring i henhold til hovedtariffavtalens § 11.	26.024
Fritidsulykke alternativ 1, se vilkårene	51.656

Lønnsinnberetningspliktig andel av premien

Premien for tilleggdekninger utover lovpålagt yrkesskadeforsikring betalt av arbeidsgiver skal innbetales som inntekt for den enkelte arbeidstaker. Se pris pr person.

Forsikring	Antall personer	Pris pr person
Tilleggsdekninger	220	353

Total pris pr. år: kr 180.383
 Periodepris: kr 180.383

For denne avtalen gjelder følgende vilkår:

[Generelle vilkår GEN01](#)

[Kollektiv ulykke/yrkesskade med kommunal avtale \(UYS01-YRT-06\)](#)

Melding om skade

Ved skade skal det så raskt som mulig meldes fra til KLP Skadeforsikring AS. Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt KLP Skadeforsikring AS innen ett år etter at du fikk kunnskap om skaden.

Du har klagerett

Dersom du mener at KLP Skadeforsikring AS har gjort feil i saker som gjelder forsikringsavtalen din eller skadeoppgjøret, kan du ta kontakt med:

- Finansklagenemnda
Postboks 53 Skøyen
0212 Oslo

Forsikringsbevis Barneulykke

Forsikringstaker: LIERNE KOMMUNE
Kundenummer: 161527
Forsikringsnummer: 6221007
Forsikringsperiode: 01.01.20 - 31.12.20

Spesifikasjon			
Barn gruppe	Skole/barnehage	Betegnelse:	
Antall barn:	249	Pris pr år:	7.899
Forsikringen inkluderer fritidsaktiviteter i kommunal regi			
Dekninger			Forsikringssum (kr)
Medisinsk invaliditet			10G
Død			1G

Total pris pr. år: kr 7.899
Periodepris: kr 7.899

For denne avtalen gjelder følgende vilkår:

[Generelle vilkår GEN01](#)

[Kollektiv ulykkesforsikring for barn, skoleelever m.m \(BUA01-ULY-03\)](#)

Melding om skade

Ved skade skal det så raskt som mulig meldes fra til KLP Skadeforsikring AS. Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt KLP Skadeforsikring AS innen ett år etter at du fikk kunnskap om skaden.

Du har klagerett

Dersom du mener at KLP Skadeforsikring AS har gjort feil i saker som gjelder forsikringsavtalen din eller skadeoppgjøret, kan du ta kontakt med:

- Finansklagenemnda
Postboks 53 Skøyen
0212 Oslo

Forsikringsbevis Kollektiv ulykke

Forsikringstaker: LIERNE KOMMUNE
 Kundenummer: 161527
 Forsikringsnummer: 6952449
 Forsikringsperiode: 01.01.20 - 31.12.20

Ulykkesforsikringen gjelder for spesifiserte persongrupper.

Spesifikasjon			
Forsikret gruppe/aktivitet:	Flyktninger i opplæring	Antall personer:	8
Forsikret tidsrom:	Spesifisert aktivitet	Info om gruppe:	
Betegnelse:	Flyktninger på introduksjonsprogram og i språkpraksis		
Dekninger		Forsikringssum (kr)	Egenandel (kr)
Død		90.000	
Medisinsk invaliditet		900.000	
Pris pr år kr			1.634

Total pris pr. år: kr 1.634
 Periodepris: kr 1.634

For denne avtalen gjelder følgende vilkår:

[Generelle vilkår GEN01](#)
[Kollektiv ulykke \(UKO01-ULY-03\)](#)

Ansvarsbegrensninger - hva du må melde fra om ved endring av risikoen

Dersom risikoen endres - forsikringsgjenstanden benyttes på en annen måte enn avtalt og prisberegningen baseres på - eller det er gjort endringer som medfører høyere pris, kan erstatningen reduseres eller falle bort - hvis du ikke har meldt fra om dette (jf FAL §§ 4-6 og 4-7).

Ansvarsbegrensning

- Yrke og arbeid: Premien fastsettes på grunnlag av forsikredes arbeid/ yrke inkl. bierverv. Forandring av dette må snarest meldes til selskapet for at det kan avgjøre om forsikringen kan fortsette og til hvilken premie. Har forsikrede skiftet arbeid/ yrke eller lignende uten å gi selskapet melding om dette kan selskapets ansvar nedsettes eller falle bort, jf. forsikringsavtaleloven § 13-7
- Selskapet svarer ikke for skade som skyldes:
  - deltakelse i forbrytelse eller frivillig deltakelse i slagsmål
  - deltakelse i sportsgrener nevnt i pkt 4.1.
  - tjeneste i væpnede styrker utenfor Norge
  - medisinsk undersøkelse, behandling og lignende som ikke er en følge av skade som selskapet svarer for jf. pkt 4.7

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede må gjøre for å unngå skade

Sikkerhetsforskriftene sier hva som må gjøres for å begrense eller unngå skader. Erstatningen kan bli redusert eller falle bort hvis sikkerhetsforskriftene ikke overholdes (jf FAL § 4-8).

Detaljerte regler for hver sikkerhetsforskrift fremgår i forsikringsavtalen.

Melding om skade

Ved skade skal det så raskt som mulig meldes fra til KLP Skadeforsikring AS. Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt KLP Skadeforsikring AS innen ett år etter at du fikk kunnskap om skaden.

Du har klagerett

Dersom du mener at KLP Skadeforsikring AS har gjort feil i saker som gjelder forsikringsavtalen din eller skadeoppgjøret, kan du ta kontakt med:

- Finansklagenemnda
Postboks 53 Skøyen
0212 Oslo

SIKKERHETSFORSKRIFTER

Kollektiv ulykke

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede må gjøre for å unngå skade

Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade/tap. Er en sikkerhetsforskrift overtrådt, kan selskapet ansvar settes ned eller falle bort.

I forsikringsbeviset er det angitt at det til avtalen er knyttet bestemte sikkerhetsforskrifter. Sikkerhetsforskriftene gjelder også for eventuelle dekninger etter særskilt avtale (særvilkår).

Dersom sikrede ved handling eller unnlattelse forsømmer å overholde sikkerhetsforskriftene, eller forsømmer å påse at de overholdes, kan retten til erstatning bortfalle eller reduseres, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8.

Identifikasjon med sikrede

Retten til erstatning kan også bortfalle eller reduseres dersom forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art, og av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt vaktmestere, ungdomsledere, arbeidsledere, herunder formenn og personer med tilsvarende stillinger, jf. forsikringsavtaleloven § 4-11.

1. Legebehandling og undersøkelse

Når et skadetilfelle er inntruffet, skal den forsikrede snarest søke lege, gjennomføre nødvendig behandling og følge legens forskrifter.

Generelle vilkår - GEN01

Bestemmelsene gjelder for alle produkter i forsikringsavtalen

Innhold

1. Forsikringsavtalen og lovbestemmelser
2. Forsikringsavtalens varighet
3. Opphør av forsikring i avtaleperioden
4. Endring av vilkår og premie
5. Opphør av forsikring ved eierskifte
6. Oppsigelse av forsikringen
7. Grov uaktsomhet og forsett
8. Følgene av svik
9. En egenandel ved samme skadetilfelle
10. Forsikringsselskapenes felles registre
11. Skjønn
12. Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

1 Forsikringsavtalen og lovbestemmelser

Forsikringsavtalen reguleres av forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr 69 (FAL) - og det øvrige lovverket.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene og sikkerhetsforskriftene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter.

2 Forsikringsavtalens varighet

Avtalt forsikringsperiode gjelder normalt for ett år og fremkommer av forsikringsbeviset. Avtalen fornyes automatisk for ett år av gangen, hvis ikke forsikringstakeren sier opp forsikringen.

3 Opphør av forsikring i avtaleperioden

Opphører en forsikring i avtaleperioden, beregnes tilgodepremie for gjenstående del av forsikringstiden, med mindre annet fremgår av det enkelte forsikringsvilkår.

Premie godskrives kunden for et helt antall måneder etter en oppsigelsestid på minimum 1 måned.

4 Endring av vilkår og premie

Selskapet kan endre forsikringsvilkår og premie fra hovedforfall

5 Opphør av forsikring ved eierskifte

FAL § 7-2 er fraveket. I stedet gjelder følgende:

Skifter en ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Selskapet svarer likevel for forsikringstilfeller som inntre innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

6 Oppsigelse av forsikringen

6.1 Oppsigelse fra forsikringstaker

Ved oppsigelse av forsikringsavtalen skal forsikringstaker varsle selskapet med en frist på minst 1 måned. Ved flytting til annet selskap, skal det i varselet opplyses om hvilke selskap forsikringen flyttes til og om tidspunkt for flyttingen.

6.2 Selskapets rett til å si opp forsikringen

Selskapet kan si opp forsikringen ved:

- manglende betaling
- uriktige eller mangelfulle opplysninger
- uvanlig mange skader - stort avvik fra det normale, eller grove og gjentatte brudd på sikkerhetsforskrifter.

7 Grov uaktsomhet og forsett

Har forsikrede eller sikrede grovt uaktsomt eller forsettlig fremkalt eller medvirket til et forsikringstilfelle, kan erstatningen settes ned eller falle bort. For ansvarsforsikring og livsforsikring gjelder særskilte regler i forsikringsvilkår eller lovgivning. Se forsikringsavtalelovens § 4-9 for skadeforsikring og § 13-9 for personforsikring.

8 Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, mister ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf forsikringsavtalelovens §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1.

9 En egenandel ved samme skadetilfelle

Utbetaler KLP Skadeforsikring ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsdekninger, trekkes bare en egenandel. Ved ulik størrelse på de aktuelle egenandeler, benyttes den høyeste.

10 Forsikringsselskapenes felles registre

10.1 Forsikringsselskapenes felles skaderegister

Alle skader som meldes til forsikringsselskapene blir registrert i forsikringsselskapenes sentrale register (FOSS).

Finans Norge (FNO) er behandlingsansvarlig for registeret. Registeringen inneholder fødselsnummer, saksnummer, forsikrings- og skadetype, samt koder for selskapet og saksbehandler. Når skade registreres får forsikringsselskapene automatisk en oversikt over alle skader som er meldt til registeret på samme kunde - også skader meldt fra andre selskap. Selskapene får ikke tilgang til lagret informasjon annet enn ved registrering av skader. Registeret er ikke tilgjengelig for andre, og registrerte skader slettes etter 10 år.

Forsikringstakerne har rett til innsyn i registeret etter personopplysningslovens § 18 og til å kreve retting av opplysningene etter § 27. Ønsker du innsyn, må du sende skriftlig melding om dette til selskapet.

10.2 Informasjon om register for forsikringssøkere og forsikrede

Dersom forsikringssøkerens/forsikredes helseopplysninger medfører tilleggspremie, reservasjon eller avslag, vil navn, fødselsnummer, selskapets navn og registreringsdato registreres i register for forsikringssøkere og forsikrede (ROFF). I tillegg registreres søknader om uføreerstatning. Registeret benyttes av forsikringsselskaper tilknyttet Finans Norge (FNO) for å sikre at helsebedømmelsen blir korrekt og at opplysningsplikten overholdes. Registreringer blir slettet etter 10 år.

Forsikrede har innsynsrett i registeret etter Personopplysningsloven § 18. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes selskapet eller Finans Norges Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

11 Skjønn

Ved forsikring av ting eller interesse (som eiendom, løsøre, avbrudd) gjelder følgende bestemmelser om skjønn ved skade:

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønn avgis av sakkyndige og uuhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han/hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting - ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han/hun har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han/hun velger. Før skjønnet velger de to skjønnsmennene en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnet foretas. Bli skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønsmenn foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn.

Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønsmenns ansettelse vil medføre.

Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorarer til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønn bæres av partene med en halvdel hver. Er det selskapet som krever skjønn ved tingskade, og den annen part er forsikringstaker i egenskap av privatperson, dekker selskapet likevel alle omkostninger ved skjønn hvis forsikringstakeren ikke selv ønsker å bære sin del.

Forsømmer den berettigede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter, kan han eller hun ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis den berettigede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

12 Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet dekker ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

- Jordskjelv og vulkanske utbrudd.

- Atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans (se atomenergiloventen av 12. mai 1972 nr 28, § 1 c og h). Unntaket gjelder ikke bruk av radioisotoper som angitt i lovens § 1 c og i samsvar med lov om bruk av røntgenstråler og radium m v av 18. juni 1938 nr 1.
- Krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.
- Terrorhandling som innebærer biologisk, kjemisk, kjernefysisk eller annen form for forurensning.

Selskapet svarer likevel for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med annen form for terrorhandling.

Ved terrorhandling er selskapets samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 300.000.000 pr. skadehendelse. Alle skader som inntreffer i et tidsrom på 48 timer regnes som samme hendelse. Overstiges denne grensen, vil erstatningen for den enkelte skadelidte bli redusert forholdsmessig.

Denne begrensningen gjelder ikke for reiseforsikring eller personforsikring som går inn under Bilansvarsloven eller lov om Yrkesskade.

Med terrorhandling forstås en rettstridig handling rettet mot almennheten, og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller fremkalle frykt.

Forsikrede ting som befinner seg utenfor Norden, erstattes ikke som følge av terrorhandling.

Forsikringsvilkår

Kollektiv ulykke/yrkesskade med kommunal avtale

UYS01-YRT-06

Gjelder fra 01.01.2020
Avløser vilkår av 01.01.2019

Innhold:

1. Definisjoner
2. Hvem forsikringen gjelder for
3. Hvor forsikringen gjelder
4. Hva forsikringen kan omfatte
5. Ytelser etter lov om yrkesskadeberegning
6. Ytelser etter § 11 i hovedtariffavtalen
7. Skadeoppgjør og erstatningsberegning
8. Ulykkesskade i fritid
9. Skader som erstattes etter særskilt avtale (særvilkår)

Disse vilkår gjelder for KLP Skadeforsikring AS, heretter kalt selskapet.

I tillegg til disse vilkår gjelder

- Lov om yrkesskadeberegning av 16. juni 1989 med forskrifter
- Lov om skadeserstatning av 13. juni 1969
- § 11 i hovedtariffavtalen

1 Definisjoner

- a) Forsikringsbevis: dokument som bekrefter avtalen mellom forsikringstakeren og forsikringsselskapet.
- b) Forsikringsvilkår: vilkårene i dette dokument.
- c) Forsikringstaker: den som har inngått forsikringsavtalen med selskapet.
- d) Forsikrede: den persons liv eller helse forsikringen knytter seg til.
- e) Sikrede: den som har rett til å få utbetalt erstatning.
- f) Ektefelle: den person forsikrede lovformelig er gift med. En person regnes ikke lenger som ektefelle når det er gitt bevilling til, eller avsagt dom for separasjon eller skillsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Likestilt med ektefelle regnes registrert partner, jf. lov om partnerskap av 30. april 1993.
- g) Samboer: person som avdøde har levd sammen med i et ekteskapsliknende forhold og det framgår i folkeregisteret at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller person som hadde felles barn og felles bolig med avdøde. En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på dødsfalltidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.
- h) Forsørger: forutsetter at skattefradrag for forsørgelse ble gitt ved siste skatteligning.
  - i) Barn: forsikredes egne barn og adoptivbarn under 20 år.
  - j) Yrkesskade og yrkessykdom: legemsskade og sykdom som omfattes av §§ 10 og 11 i lov om yrkesskadeberegning av 16. juni 1989, dvs. skade og sykdom som forsikrede påføres i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden når det er
    - skade eller sykdom som er forårsaket av arbeidsulykke, eller
    - skade eller sykdom som etter folketrygdloven av 28. februar 1997 § 13-4 er likestilt med yrkesskade, eller

- annen skade og sykdom som skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser. Belastningslidelser regnes ikke som yrkesskade eller yrkessykdom.
- k) G: folketrygdens grunnbeløp.
- l) Ervervsmessig uførhet: helt eller delvis varig tap av evnen til inntektsgivende arbeid, uavhengig av arbeidsmarked og skadelidtes forhold for øvrig.
- m) Medisinsk invaliditet: varig og betydelig skade av medisinsk art.
- n) Ulykkesskade: skade på legemet forårsaket av en plutselig og uforutsett ytre hendelse som inntreffer i forsikringstiden.
- o) Fritidsskade: ulykkesskade som ikke er inntruffet på arbeid eller på direkte reise mellom hjem og arbeidssted, eller ulykkesskade som ikke er inntruffet under arbeid for annen arbeidsgiver eller under arbeid den forsikrede utfører som selvstendig næringsdrivende.

2 Hvem forsikringen gjelder for

Lovbestemt yrkesskadeberegning gjelder for alle ansatte hos forsikringstaker. Lov om yrkesskadeberegning av 16. juni 1989 angir fra 01.01.1990 en plikt for arbeidsgiver til å tegne forsikring for yrkesskade og yrkessykdom.

Dersom det fremgår i forsikringsbeviset kan ordningen være tegnet for en begrenset gruppe ansatte. Forsikring på de øvrige ansatte må da være tegnet gjennom en annen forsikringsavtale.

For deknninger utover den lovbestemte yrkesskadeberegning dekkes kun arbeidstakere som omfattes av hovedtariffavtalen for kommuneansatte eller tilsvarende hovedtariffavtale for andre arbeidstakerorganisasjoner.

For ytelser etter § 11 i hovedtariffavtalen gjelder forsikringen også for kommunale (eventuelt fylkeskommunale) ombudsmenn under utøvelse av ombudet. Som ombudsmenn anses kommunestyrerepresentanter (eventuelt fylkestingsrepresentanter), medlemmer av hovedutvalg og andre faste utvalg, styre og råd når organene er oppnevnt for hele valgperioden. Vararepresentanter er dekket når de utfører tjeneste som ombudsmenn.

For ulykkesskade i fritid forutsettes det at arbeidstakeren er ansatt i et fast forpliktende arbeidsforhold med en på forhånd fastsatt arbeidstid på skadetidspunktet. Ansatte i lønnet og/eller lovregulert permisjon er omfattet av forsikringen. Ansatte i ulønnet permisjon i inntil 12 måneder er omfattet av forsikringen. Formålet med permisjonen kan ikke være annet lønnet arbeid, eller selvstendig næringsvirksomhet.

3 Hvor forsikringen gjelder

Lovbestemt yrkesskadeberegning gjelder i arbeid, på arbeidsstedet i arbeidstiden.

Tariffbestemt yrkesskadeberegning i henhold til § 11 i hovedtariffavtalen gjelder også på direkte reise mellom hjem og arbeidssted.

Forsikringen for ulykkesskade i fritid gjelder i hele verden. Utenfor Norden gjelder forsikringen for opphold inntil 6 måneders varighet.

4 Hva forsikringen kan omfatte

Når det fremgår av forsikringsbeviset omfatter forsikringen:

- a) Yrkesskade og yrkessykdom i henhold til lov om yrkesskadeberegning
- b) Yrkesskade og yrkessykdom i henhold til § 11 i hovedtariffavtalen
- c) Ulykkesskade i fritid
- d) Reise til/fra arbeidssted - dekningsnivå som i arbeidstid

- e) Medisinsk invaliditet - forhøyet forsikringssum
- f) Medisinsk invaliditet under 15 %
- g) Opphevet samordning med gruppelevsforsegling

5 Ytelser etter lov om yrkesskadeforsegling

Ved yrkesskade/yrkessykdom har arbeidstaker rett til erstatning i henhold til lov om yrkesskadeforsegling av 16. juni 1989 med tilhørende forskrift.

5.1 Tappt inntekt

Ved yrkesskade/yrkessykdom erstattes faktisk inntekstap frem til oppgjørstidspunktet, jf. skadeserstatningsloven § 3-1.

5.2 Ervervsforsegling

Ervervsforsegling ytes på grunnlag av graden av varig ervervsuførhet og forsikredes pensjonsgivende inntekt i folketrygden i året før skaden/sykdommen konstateres.

Hvis skadelidtes antatte inntekt uten skaden eller sykdommen i året skaden/ sykdommen ble konstateret gir høyere inntektsgrunnlag, legges dette til grunn. Tilsvarende gjelder hvis skadelidte i et senere inntektsår før oppgjøret skjer har oppnådd en pensjonsgivende inntekt som gir et høyere grunnlag.

Hvis det er særlige holdepunkter for å anta at grunnlaget for beregningen etter ovenstående avviker vesentlig fra det som ville ha vært skadelidtes alminnelige inntektsnivå uten skaden eller sykdommen, skal grunnlaget for beregningen justeres til dette nivået.

Har skadelidte bare tappt deler av sin ervervssevne, reduseres erstatningen tilsvarende.

5.2.1 Grunnerstatning

Ved 100 % varig ervervsuførhet beregnes erstatningen slik:

Inntektsgrunnlag	Grunnerstatning
Til og med 7 G	22 G
Over 7 G t.o.m. 8 G	24 G
Over 8 G t.o.m. 9 G	26 G
Over 9 G t.o.m. 10 G	28 G
Over 10 G	30 G

Fastsettelsen av inntektsgrunnlaget for beregningen skjer på grunnlag av G den 1. januar i det inntektsåret inntekten er opptjent. Erstatningen beregnes etter G p på oppgjørstidspunktet.

5.2.2 Skadelidtes alder

Erstatningsbeløpet ved 100 % ervervsmessig uførhet beregnes slik i forhold til den grunnerstatning som er avtalt:

- a) Er skadelidte 45 eller 46 år, svarer erstatningen til grunnerstatningen.
- b) For hvert år skadelidte er over 46 år, gjøres et fradrag som utgjør 5 % av grunnerstatningen. Erstatningen skal likevel utgjøre minst 10 % av grunnerstatningen.
- c) Er skadelidte 35-44 år, forhøyes erstatningen for hvert år han/hun er yngre enn 45 år med 3,5 % av grunnerstatningen.
- d) Er skadelidte 34 år eller yngre, forhøyes erstatningen for hvert år han/hun er yngre enn 35 år med 2,5 % av grunnerstatningen. I tillegg forhøyes erstatningen med 35 % av grunnerstatningen.

Beregningen skjer i henhold til forsikredes alder på oppgjørstidspunktet.

5.3 50 % ervervsmessig uførhet eller mer

Var skadelidte uavhengig av den aktuelle yrkesskaden eller yrkessykdommen 50 % ervervsmessig ufør eller mer, kan han/hun kreve erstatningen utmålt etter skadeserstatningsloven § 3-1 hvis dette gir høyere erstatning enn etter lov om yrkesskadeforsegling med tilhørende forskrift.

5.4 Menerstatning

5.4.1 Grunnerstatning

Ved varig medisinsk invaliditet på 15 % eller mer utbetales menerstatning etter følgende skala:

Medisinsk invaliditetsgrad:	Grunnerstatning:
15-24%	0,75 G
25-34%	1,00 G
35-44%	1,50 G
45-54%	2,00 G
55-64%	2,50 G
65-74%	3,00 G
75-84%	3,75 G
85-100%	4,50 G

Skade som er betydelig større enn skade som gir grunnlag for invaliditetsgrad på 100 % erstattes med 5,5 G.

5.4.2 Beregning av menerstatning i forhold til skadelidtes alder.

- a) Er skadelidte 45 eller 46 år svarer erstatningen til grunnerstatningen.
- b) For hvert år skadelidte er over 46 år, gjøres et fradrag som utgjør 2 % av grunnerstatningen. Erstatningen skal likevel utgjøre minst 50 % av grunnerstatningen.
- c) For hvert år skadelidte er yngre enn 45 år, forhøyes erstatningen med 2 % av grunnerstatningen.

Beregningen skjer på grunnlag av forsikredes alder på konstaterings- tidspunktet og G på oppgjørstidspunktet.

5.5 Merutgifter

5.5.1 Påførte merutgifter

Påførte merutgifter frem til oppgjørstidspunktet erstattes individuelt, jf. skadeserstatningsloven § 3-1. Selskapet dekker dokumenterte merutgifter som er påført forsikrede på grunn av skaden/sykdommen.

5.5.2 Fremtidige merutgifter

Selskapet dekker gjennomsnittlige, fremtidige årlige merutgifter som følge av skaden/sykdommen. Dette er en engangserstatning som beregnes på grunnlag av forsikredes alder på oppgjørstidspunktet og fastsettes slik:

Alder	Erstatning
Inntil 35 år	21 ganger påregnelige årlige utgifter
35-49 år	19 ganger påregnelige årlige utgifter
50-59 år	16 ganger påregnelige årlige utgifter
60-69 år	14 ganger påregnelige årlige utgifter
70 år	8 ganger påregnelige årlige utgifter

5.6 Erstatning ved dødsfall

5.6.1 Erstatning til ektefelle/registrert partner eller samboer

Utbetaling til ektefelle eller samboer ved dødsfall er 15 G.

For hvert år avdøde var over 46 år, reduseres erstatningen etter første ledd med 5 %, likevel ikke med mer enn 80 %.

Den erstatningsberettigede har krav på morarenter etter morarenteloven fra en måned etter at dødsfallet ble meldt til forsikringsselskapet.

Beregningen skjer på grunnlag av forsikredes alder ved dødsfallet og G på oppgjørstidspunktet.

5.6.2 Erstatning til barn under 20 år

Det beregnes særskilt erstatning for hvert barn under 20 år som avdøde forsørget. Erstatningen fastsettes ut fra barnets alder ved forsørgers bortfall og G på oppgjørstidspunktet.

Erstatningen utgjør:

Barnets alder	Erstatning	Barnets alder	Erstatning
Under 1 år	6,5 G	10 år	3,5 G
1 år	6,0 G	11 år	3,0 G
2 år	6,0 G	12 år	2,5 G
3 år	5,5 G	13 år	2,5 G
4 år	5,0 G	14 år	2,0 G
5 år	5,0 G	15 år	2,0 G
6 år	4,5 G	16 år	1,5 G
7 år	4,0 G	17 år	1,5 G
8 år	4,0 G	18 år	1,0 G
9 år	3,5 G	19 år	1,0 G

Var avdøde eneforsørger får barnet dobbel erstatning.

5.6.3 Erstatning for begravningskostnader

Kostnader til begravelse erstattes med 0,5 G.

5.7 Hvilke begrensninger som gjelder

Selskapet svarer ikke for skade, sykdom, dødsfall, tap eller utgifter som ikke omfattes av lov om yrkesskadeforsikring.

Yrkesskade/yrkessykdom som er konstatert før forsikringen trådte i kraft omfattes ikke.

Ved yrkesskade og yrkessykdom som omfattes av lov om yrkesskadeforsikring, kan erstatningen settes ned eller falle bort dersom arbeidstakeren forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden. Dette skal likevel ikke innskrenke etterlattes rett til erstatning. Skadeerstatningsloven § 5-1 gjelder tilsvarende så langt den passer.

Erstatningen kan settes ned eller falle bort dersom forsikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden, jf. lov om yrkesskadeforsikring § 14.

6 Ytelser etter § 11 i hovedtariffavtalen

Gjelder arbeidstakere som omfattes av hovedtariffavtalen for de kommuneansatte

Ved yrkesskade/yrkessykdom som følge av arbeid i kommunal virksomhet, tilstås en engangserstatning utregnet etter G på skademeldingstidspunktet. Erstatning inklusive renter etter forsikringsavtaleloven skal likevel minst svare til erstatning etter G på oppgjørstidspunktet.

6.1 Ytelser ved yrkesskade/yrkessykdom

6.1.1 Tap i fremtidig erverv

Ved 100 % varig ervervsuførhet er erstatningssummen 15 G. Hvis forsikredes varige ervervsuførhet er lavere enn 100 %, reduseres erstatningen tilsvarende.

6.1.2 Menerstatning

Menerstatning utbetales ved varig medisinsk invaliditet på 15 % eller mer.

Erstatningen beregnes slik:

15-29 %	medisinsk invaliditet	1 G
30-70 %	medisinsk invaliditet	2 G
over 70 %	medisinsk invaliditet	3 G

Behandlingsutgifter dekkes i henhold til bestemmelsene i punkt 7.3.

6.1.3 Erstatning ved dødsfall

Ved dødsfall utbetales en erstatning på 15 G.

Forsikringssummen utbetales i slik rekkefølge (ugjenkallelig begunstiget i den rekkefølge de er nevnt)

- Avdødes ektefelle/registrert partner.
- Samboer.
- Barn under 25 år. Disse skal ha utbetalt minst 40 % av erstatningsbeløpet selv om forsikrede etterlater seg ektefelle/registrert partner eller samboer.
- Andre personer som for en vesentlig del ble forsørget av avdøde.

Dersom avdøde ikke etterlater seg erstatningsberettigede som nevnt ovenfor, utbetales ingen erstatning.

Den samlede erstatning til de etterlatte etter §§ 10 og 11 i hovedtariffavtalen kan ikke overstige 18 G.

6.2 Samordning med lov om yrkesskadeforsikring

I de tilfeller lov om yrkesskadeforsikring medfører høyere samlet erstatning enn etter ovennevnte regler ved erstatningsutmålingen, utbetales bare erstatning etter loven.

I de tilfeller der den skadelidte eller etterlatte vil oppnå høyere erstatning etter § 11, pkt. 11.1-11.7, enn etter lov om yrkesskadeforsikring, utbetales differansen i tillegg til erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring.

6.3 Reise til/fra arbeid

Tilsvarende erstatning som ytes etter § 11 pkt. 11.1-11.7 utbetales når forsikrede skades ved ulykke på direkte reise mellom hjem og arbeidssted, og på tjenestereise.

De samme begrensninger gjelder som for ulykkeskader i fritid, se punkt 8.5.

Behandlingsutgifter dekkes i henhold til bestemmelsene i punkt 7.3.

7 Skadeoppgjør og erstatningsberegning

7.1 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Etter skade må forsikrede snarest søke kvalifisert legehjelp og følge legens forskrifter og behandlingsopplegg.

Når det er rimelig grunn til å tro at erstatningskrav kan bli frem satt, skal dette uten ugrunnet opphold meldes til selskapet. Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet, jf. forsikringsavtaleloven § 18-5 første ledd.

Den som vil fremme krav mot selskapet, skal gi selskapet de opplysninger og de dokumenter som er tilgjengelig for han eller henne, og som selskapet ber om for å kunne ta stilling til kravet og eventuelt utbetale forsikringsbeløpet.

Den som ved erstatningsoppgjøret gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som han eller hun vet eller må forstå kan føre til at det blir utbetalt erstatning han eller hun ikke har krav på, mister ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse.

På selskapets anmodning skal det gis adgang til gjennomsyn av kilder som beskriver den forsikredes nåværende og tidligere helse-tilstand, som for eksempel journaler, fraværslister og lignende.

Den forsikrede plikter uten ugrunnet opphold å la seg undersøke

av lege og om nødvendig av godkjent spesialist.

Ved den forsikredes død skal skademelding oversendes selskapet sammen med:

- dødsattest med dødsårsak
- nødvendig dokumentasjon som viser hvem som har rett til erstatningen
- aldersattest for eventuelle barn

7.2 Utbetalingsregler

For ulykkeskader på direkte vei til/fra arbeid og fritidsulykker, regnes erstatningen ut fra G på skademeldingstidspunktet.

Graden av medisinsk invaliditet som erstattes, erstattes på grunnlag av sosial- og helsedepartementets invaliditets tabell av 21 april 1997.

Ved erstatningsutmålingen tas det hensyn til tidligere grad av ervervsuførhet/ medisinsk invaliditet.

Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes inntil 3 år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-årsdagen.

Hvis forsikrede uten rimelig grunn motsetter seg operasjon eller annen behandling, skal det ved fastsettelse av den endelige invaliditets-/ervervsuførhetsgrad tas hensyn til den mulige forbedring en slik behandling kunne ha medført.

Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 % selv om flere lemmer eller organer er skadet.

Selskapet kan erstatte yrkesskade/yrkessykdom under forutsetning av at denne er godkjent av rikstrygdeverket som yrkesskade/yrkessykdom. Selskapet står fritt til å overprøve trygdekontorets/rikstrygdeverkets avgjørelse.

Ved dødsfall som inntreffer etter uføre-/invaliditetserstatning er betalt, reduseres dødsfallsstatningen med det beløp som tidligere er utbetalt i henhold til vilkårene for ervervsuførhet/invaliditet.

Er det satt i gang politietterforskning i et skadetilfelle, har selskapet rett til å vente med oppgjør til etterforskningen er avsluttet.

7.3 Behandlingsutgifter

Behandlingsutgifter erstattes i inntil 3 år fra skadedagen når forsikrede er medlem av norsk folketrygd. Erstatningen er begrenset oppad til 1 G. Behandlingsutgifter erstattes selv om ulykkeskaden ikke medfører varig medisinsk invaliditet.

7.3.1 Spesielle bestemmelser vedrørende behandlingsutgifter

Selskapet erstatter nødvendige utgifter til:

- Lege og tannlege. Tannskade som følge av spising, er unntatt.
- Behandling på sykehus.
- Fysikalsk behandling og behandling hos kiropraktor når den er foreskrevet av lege.
- Forbindingssaker, medisiner og proteser foreskrevet av lege eller tannlege.
- Reise til og fra hjemstedet for handling som angitt ovenfor. Erstatningen er begrenset til utgifter med rimeligste transportmiddel mellom hjemsted og nærmeste behandlingssted, når det tas hensyn til skadedes tilstand.

Det skal legges fram legitimert oppgave over de behandlingsutgifter som kreves erstattet. Forsikrede har bare krav på erstatning for den del av utgiftene som overstiger det som kan kreves fra annet hold.

Selskapet erstatter ikke:

- Utgifter til behandling og opphold hos private behandlere, private sykehus eller poliklinikker.
- Utgifter til opphold på hotell, rekonvalesenthjem e.l.

7.4 Etteroppgjør ved lovbestemt yrkesskadeforsikring

Dersom graden av ervervsuførhet eller medisinsk invaliditet som følge av skaden eller sykdommen endrer seg vesentlig, kan forsikrede kreve etteroppgjør for erstatning ved tap i fremtidig erverv, medisinsk invaliditet og fremtidige merutgifter. Krav om etteroppgjør må fremsettes innen 5 år etter at oppgjøret var avsluttet.

7.5 Samordning av trygdeytelser

Ved utbetaling av erstatning for påførte merutgifter, og ved beregning av erstatning for fremtidige merutgifter, tapt inntekt og erstatning til andre enn ektefelle/registrert partner/samboer eller barn, gjøres det fradrag krone for krone for de trygdeytelser forsikrede har rett til som følge av skaden eller sykdommen.

Tap i fremtidig erverv, menerstatning, utgifter forbundet med dødsfallet og erstatning til ektefelle/registrert partner/samboer eller barn, utbetales uavhengig av ytelse fra folketrygden.

7.6 Samordning av reglene med lov om yrkesskadeforsikring

I den utstrekning en yrkesskadeerstatning utbetales etter reglene i bilansvarsloven skal dette samordnes, jf. hovedtariffavtalen § 11.8.

7.7 Arbeidstakere med flere stillinger

For arbeidstakere med flere stillinger som er omfattet av forsikring til dekning av tariffpliktelse etter hovedtariffavtalen §11, begrenses den samlede erstatning til 18 G.

7.8 Renter

Ved lovbestemt yrkesskadeforsikring har sikrede krav på renter etter forskrifter gitt i medhold av lov om yrkesskadeforsikring.

Ved skader i henhold til § 11 i hovedtariffavtalen har sikrede krav på renter etter forsikringsavtaleloven.

7.9 Regress

Selskapet har rett til regress mot ansvarlig skadevolder for utbetalt erstatning, jf. lov om skadeserstatning § 3-7 og lov om yrkesskade-forsikring § 8.

Selskapet har rett til å kreve regress mot ansvarlig skadevolder eller ansvarlig skadevolders forsikringsselskap for utbetalt skadeerstatning for/ved forsikringsdekninger som ikke er finansiert av arbeidsgiver.

8 Ulykkeskade i fritid

Når det fremgår av forsikringsbeviset omfatter forsikringen også ulykkeskade i fritid.

Som ulykke regnes en plutselig eller uventet ytre hendelse som den skadelidte har vært utsatt for. Skader som følge av usedvanlige eller ekstraordnære belastninger er ikke å anse som ulykke med mindre det i tillegg skyldes en uventet ytre hendelse.

8.1 Fritidsulykke - alternativ 1

Dekningen omfatter ulykkeskade i fritid etter § 11 i hovedtariffavtalen.

For sikrede som er omfattet av hovedtariffavtalens § 11, skal erstatning inklusive renter etter forsikringsavtaleloven likevel minst svare til erstatning etter G på oppgjørstidspunktet.

8.1.1 Tap i fremtidig erverv

Ved 100 % varig ervervsuførhet er erstatningssummen 15 G. Hvis forsikredes varige ervervsuførhet er lavere enn 100 %, reduseres erstatningen tilsvarende.

8.1.2 Menerstatning

Menerstatning utbetales ved varig medisinsk invaliditet på 15 % eller mer.

Erstatningen beregnes slik:

15-29 %	medisinsk inval iditet	1 G
30-70 %	medisinsk invaliditet	2 G
over 70 %	medisinsk invaliditet	3 G

Behandlingsutgifter dekkes i henhold til bestemmelsene i punkt 7.3.

8.1.3 Erstatning ved dødsfall

Ved dødsfall utbetales en erstatning på 15 G.

Forsikringssummen utbetales i slik rekkefølge (ugjenkallelig begunstiget i den rekkefølge de er nevnt)

- Avdødes ektefelle/registrert partner.
- Samboer.
- Barn under 25 år. Disse skal ha utbetalt minst 40 % av erstatningsbeløpet selv om forsikrede etterlater seg ektefelle/registrert partner eller samboer.
- Andre personer som for en vesentlig del ble forsørgt av avdøde.

Dersom avdøde ikke etterlater seg erstatningsberettigede som nevnt ovenfor, utbetales ingen erstatning.

Det gjøres fradrag for erstatningsutbetaling i henhold til gruppe- livsforsikring som er betalt av arbeidsgiver.

8.2 Fritidsulykke - alternativ 2

8.2.1 Tap i fremtidig erverv

Ved ulykke som fører til varig ervervsmessig uførhet på 100 %, ytes slik erstatning, avhengig av forsikredes alder på ulykkestidspunktet:

Alder	Erstatning	Alder	Erstatning
under 41 år	22 G	50 år	12 G
41 år	21 G	51 år	11 G
42 år	20 G	52 år	10 G
43 år	19 G	53 år	9 G
44 år	18 G	54 år	8 G
45 år	17 G	55 år	7 G
46 år	16 G	56 år	6 G
47 år	15 G	57 år	5 G
48 år	14 G	58 år	4 G
49 år	13 G	59 år og eldre	3 G

Ytelsene reduseres forholdsmessig ved lavere uføregrad enn 100 %.

8.2.2 Menerstatning

Menerstatning utbetales ved varig medisinsk invaliditet 15 % eller mer. Erstatningen beregnes slik:

15-29 %	medisinsk invaliditet	1 G
30-70 %	medisinsk invaliditet	2 G
over 70 %	medisinsk invaliditet	3 G

Behandlingsutgifter dekkes i henhold til bestemmelsene i punkt 7.3.

8.2.3 Erstatning ved dødsfall

Når ulykken medfører død, ytes slik erstatning, avhengig av forsikredes alder på ulykkestidspunktet:

Alder	Erstatning
under 41 år	12 G
41 år	11 G
42 år	10 G
43 år	9 G
44 år	8 G
45 år	7 G
46 år	6 G
47 år	5 G
48 år	4 G
49 år	3 G
50 år og eldre	2 G

Det gjøres fradrag for eventuell erstatning som er utbetalt for ervervsmessig uførhet, samt erstatningsutbetaling i henhold til gruppe- livsforsikring som er betalt av arbeidsgiver.

Forsikringssummen utbetales i slik rekkefølge (ugjenkallelig begunstiget i den rekkefølge de er nevnt)

- Avdødes ektefelle/registrert partner.
- Samboer.
- Barn under 25 år. Disse skal ha utbetalt minst 40 % av erstatningsbeløpet selv om forsikrede etterlater seg ektefelle/registrert partner eller samboer.
- Andre personer som for en vesentlig del ble forsørgt av avdøde.

Dersom avdøde ikke etterlater seg erstatningsberettigede som nevnt ovenfor, utbetales ingen erstatning.

8.3 Fritidsulykke - alternativ 3

Forsikringssummene fremgår av forsikringsbeviset.

Det gjøres fradrag for erstatningsutbetaling i henhold til gruppe- livsforsikring som er betalt av arbeidsgiver.

8.3.1 Tap i fremtidig erverv

Ved ulykke som fører til varig ervervsmessig uførhet på 100 %, ytes slik erstatning, avhengig av forsikredes alder på ulykkestidspunktet:

Alder	Erstatning i % av forsikringssum
Under 41 år	100 %
41 år	95 %
42 år	91 %
43 år	86 %
44 år	82 %
45 år	77 %
46 år	73 %
47 år	68 %
48 år	64 %
49 år	59 %
50 år	55 %
51 år	50 %
52 år	45 %
53 år	41 %
54 år	36 %
55 år	32 %
56 år	27 %
57 år	23 %
58 år	18 %
59 år og eldre	14 %

Ytelsene reduseres forholdsmessig ved lavere uføregrad enn 100 %.

8.3.2 Menerstatning

Menerstatning utbetales ved varig medisinsk invaliditet på 15 % eller mer. Erstatningen beregnes slik:

Medisinsk invaliditetsgrad:	% av forsikringssum
15-24%	17 %
25-34%	22 %
35-44%	33 %
45-54%	44 %
55-64%	56 %
65-74%	67 %
75-84%	83 %
85-100%	100 %

Behandlingsutgifter dekkes i henhold til bestemmelsene i punkt 7.3.

8.3.3 Erstatning ved dødsfall

Når ulykken medfører død, ytes slik erstatning, avhengig av forsikreres alder på ulykkestidspunktet:

Alder	Erstatning i % av forsikringssum
Under 41 år	100 %
41 år	92 %
42 år	83 %
43 år	75 %
44 år	67 %
45 år	58 %
46 år	50 %
47 år	42 %
48 år	33 %
49 år	25 %
50 år og eldre	17 %

Forsikringssummen utbetales i slik rekkefølge (ugjenkallelig be-
gunstiget i den rekkefølge de er nevnt)

- Avdødes ektefelle/registrert partner.
- Samboer.
- Barn under 25 år. Disse skal ha utbetalt minst 40 % av erstatningsbeløpet selv om forsikrede etterlater seg ektefelle/registrert partner eller samboer.
- Andre personer som for en vesentlig del ble forsørget av avdøde.

Dersom avdøde ikke etterlater seg erstatningsberettigede som nevnt ovenfor, utbetales ingen erstatning.

Det gjøres fradrag for erstatningsutbetaling i henhold til gruppe-
livsforsikring som er betalt av arbeidsgiver.

8.4 Fritidsulykke - alternativ 4

Erstatningen beregnes i henhold til hovedtariffavtalen § 11 eller i henhold til lov om yrkesskadeforsikring, begrenset til følgende erstatningsposter:

- Menerstatning som følge av varig medisinsk invaliditet.
- Ervervsstatning på grunnlag av varig ervervsmessig uføret.
- Dødsfallerstatning
- Tappt inntekt
Faktisk inntektstap dekkes frem til oppgjørstidspunktet, jf Lov om skadeserstatning § 3-1.
Følgende begrensning gjelder:
- For ansatte hos forsikringstaker erstattes kun tappt lønnsinntekt hos forsikringstaker.
- For selvstendig næringsdrivende erstattes tappt inntekt i næring og ikke tappt lønnsinntekt. Erstatningen er begrenset til

0,15 G på skadetidspunktet pr. måned.

- For ansatte over 67 år gis erstatning for den sykemeldingsperioden som gir rett til sykepenger fra NAV.

- Påførte merutgifter
Påførte merutgifter fram til oppgjørstidspunktet erstattes individuelt, jf skadeerstatningsloven § 3-1. Selskapet dekker dokumenterte merutgifter som er påført forsikrede på grunn av ulykkeskaden, begrenset oppad til 1G.
- Framtidige merutgifter
Selskapet dekker framtidige årlige merutgifter som følge av ulykkeskaden. Framtidige merutgifter erstattes jf skadeerstatningsloven § 3-1, som et engangsbeløp inntil 3G. Samlet erstatning for merutgifter er begrenset oppad til 3G.

I de tilfeller det ytes høyere samlet erstatning etter bestemmelsene i §11 enn etter yrkesskadeloven, utbetales differansen i tillegg til erstatning i henhold til loven. Differansen er gjenstand for renteberegning etter forsikringsavtalelovens bestemmelser. Påførte- og framtidige merutgifter er dog begrenset til 3G.

Det gjøres fradrag for erstatningsutbetaling i henhold til gruppe-
livsforsikring som er betalt av arbeidsgiver.

8.5 Begrensninger ved ulykkeskade i fritid

(Disse begrensningene gjelder også for ulykkeskader til/fra arbeid, jf punkt 6.3).

8.5.1 Selskapet dekker ikke:

- Ulykker inntruffet før arbeidstakeren ble omfattet av forsikringen.
- Skade på sinnet alene, for eksempel sjokk - uten at det samtidig er oppstått legemsskade. Psykiske skader dekkes bare når det samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet og/eller ervervsuføret.
- Skade som skyldes slagtilfelle, besvimelse, illebefinnende eller annen sykkelig tilstand. Selv om en ulykkeskade kan påvises som årsak, svarer selskapet ikke for følgende sykdommer eller sykelige tilstander:
  - hjerte-/karsykdommer
  - muskel-/skjelettsykdommer
  - blodsykdommer
  - kreftsykdommer
  - nevroser
  - fibromyalgi.
- Sykdom oppstått ved infeksjon eller stikk/bitt av insekt. Dog svarer forsikringen for lokal sårinfeksjon og blodforgiftning oppstått på denne måte. Andre infeksjoner svarer forsikringen for bare når det må anses å være på det rene at årsaken er infeksjon av sår oppstått ved ulykkeskade og at en annen smitteåte må anses utelukket.
- Skade ved forgiftning ved mat, drikke eller nytelsesmidler, samt skade ved behandling med-eller inntaking av medikamenter, med mindre det skjer etter ordre fra lege som et ledd i behandlingen av en erstatningsmessig ulykkeskade. Skade ved inntaking av sove- og smertestillende midler er dog under enhver omstendighet unntatt.
- Skade som skyldes medisinske komplikasjoner oppstått ved undersøkelse eller behandling av helsepersonell jf lov om helsepersonell § 48. Selskapet dekker likevel skade som oppstår når den forsikrede behandles på grunn av en ulykkeskade som er erstatningsmessig i henhold til denne ulykkesdekningen.
- Skade som skyldes påvirkning av lys eller temperatur, med mindre den forsikrede var utsatt for påvirkningen som følge av en ulykkeskade som selskapet svarer for, eller påvirkningen skyldes en nødssituasjon som den forsikrede ufrivillig

var kommet opp i. Selskapet dekker likevel slike skader når årsaken er en nødsituasjon forsikrede ufrivillig var kommet i.

- h) Forsettlig fremkalt skade. Selskapet er likevel ansvarlig dersom forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidde skal i denne sammenheng forstås den umiddelbare følgen av handlingen, nemlig legemsskaden.
- i) Har den forsikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet eller økt skadens omfang, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Det samme gjelder dersom den forsikrede grovt uaktsomt fremkaller forsikringstilfellet gjennom overtredelse av en sikkerhetsforskrift. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om forsikrede var i selvforskyldt rus, hvilken virkning nedsettelse eller bortfall av selskapets ansvar vil få for den som har krav på forsikringen eller for andre personer som er økonomisk avhengig av ham eller henne, og forholdene ellers.
- j) Selvmord eller forsøk på selvmord. Selskapet dekker likevel selvmord dersom sikrede kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring med ytre årsak, - og ikke en sinnslidelse. Kravstilleren har bevisbyrden for at selvmordet eller forsøket på selvmord skyldes at den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.
- k) Skade ved forgiftning av gass, med mindre forgiftningen er oppstått plutselig ved en enkelt anledning gjennom et uhell, og det må anses helt på det rene at den er skjedd ufrivillig. Gassforgiftning i garasje er dog under enhver omstendighet unntatt.
- l) Drukning med mindre kravstilleren kan godtgjøre at drukningen ikke skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller forhold som selskapet etter vilkårene ellers ikke svarer for.
- m) Ulykkesskader som inntreffer under oppdagelsesreiser eller ekspedisjoner.
- n) Skade ved deltakelse i slagsmål eller forbrytelse.
- o) Skade som følge av selvforskyldt rus på grunn av inntak av alkohol, narkotiske stoffer eller medisiner.
- p) Tannskade som følge av spising.
- q) Behandling og opphold i private sykehus eller poliklinikker.
- r) Utgifter til opphold på hotell, rekonvalesenthjem og lignende.
- s) Skade som ikke kan antas å medføre varig medisinsk invaliditet og skade som utelukkende virker vansirende, samt tannskade, gir ikke rett til invaliditetserstatning.

8.5.2 Sykelig tilstand/disposisjon eller men

Når det kan antas at sykelig tilstand/disposisjon eller men sammen med ulykkesskaden har medvirket til forsikredes invaliditet, ervervsuførhet eller død, reduseres erstatningen i den grad den sykelige tilstanden/disposisjonen eller det tidligere men har hatt betydning for invaliditeten, ervervsuførheten eller dødsfallet.

8.5.3 Fritidsaktiviteter/sport

Selskapet dekker ulykkesskade som inntreffer under utøvelse av fritidsaktiviteter eller alminnelig sport.

Selskapet dekker ikke skade oppstått under:

- utøvelse av boksing, bryting, judo, karate og andre kampsporter
- fotball-, håndball-, rugby-, amerikansk fotball-, bandy- og ishockeykonkurranser som skal approberes av forbund eller krets. Dog gjelder forsikringen for slike bedriftskonkurranser
- storslålåm, utfor og freestylereenn i løyper som er spesielt utstykket for slike renn

- klatring, herunder fjellklatring, isklatring, klippeklatring, grotteklatring, juving, bouldring eller lignende
- bobkjøring
- uorganisert brevandring og rafting
- dykking med tilførsel av luft eller pustegass
- fallskjermhopping, ballongferd, hanggliding, paragliding, flyging med mikro-/ultralette fly og seilfly
- profesjonell sport
- trening eller deltakelse i hastighetsløp med motorkjøretøy eller båt
- basehopping
- ekstremsport

8.6 Militærtjeneste

Under krigstilstand er forsikringen ute av kraft for militærpersoner. Forsikringen gjelder ikke militærtjeneste i fredstid under tjeneste i væpnede styrker utenfor Norge, med mindre kravstilleren godtgjør at skaden ikke skyldes slik tjeneste.

8.7 Naturkatastrofer, krig og ordensforstyrrelser

Selskapet svarer ikke for skade eller økning av skade som direkte eller indirekte er forårsaket av, eller står i sammenheng med, jordskjelv og vulkanske utbrudd, atomkjernereaksjoner, krig og krigslignende handlinger enten krig er erklært eller ikke, terrorisme, opprør eller liknende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

Ved terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer, eller for å fremkalle frykt.

8.8 Flykapring

Forsikringen dekker ulykkesskade som skyldes flykapring/flysabotasje.

9 Skader som erstattes etter særskilt avtale (særvilkår)

Bare de særvilkår som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen.

9.1 Reise til/fra arbeidssted - dekningsnivå som i arbeidstid

Når forsikrede skades ved ulykke på direkte reise mellom hjem og arbeidssted, beregnes erstatningen enten i henhold til lov om yrkesskadeforsikring med tilhørende forskrifter, eller hovedtariffavtalen § 11.

I de tilfeller det ytes høyere samlet erstatning etter bestemmelsene i §11 enn etter yrkesskadeloven, utbetales differansen i tillegg til erstatning i henhold til loven.

9.2 Medisinsk invaliditet - forhøyet forsikringssum

Dekningen omfatter medisinsk invaliditet på 15 % eller mer, inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset. Erstatningen beregnes i henhold til punkt 8.3.2. Det gjøres fradrag for yrkesskadeforsikringens menerstatning.

9.3 Medisinsk invaliditet under 15 %

Dekningen omfatter varig medisinsk invaliditet under 15 %. Erstatningen beregnes som en prosentvis andel av forsikringens maksimale erstatningssum, tilsvarende den medisinske invaliditetsgraden.

9.4 Opphevet samordning med gruppelevsfor forsikring

Dekningen opphever vilkårenes bestemmelser om fradrag og begrensninger for utbetalt gruppelevserstatning.

9.5 Ulykkesforsikring for særskilte aktiviteter/personell

Forsikringen gjelder aktiviteter/personell spesifisert i forsikringsbeviset. Forsikringen gjelder når personellet er involvert i den spesifiserte aktiviteten samt direkte reise til og fra det sted aktiviteten finner sted. Utmåling av erstatninger foretas etter samme alternativer og regelverk som i punkt 8 Ulykkesskader i fritid.

9.6 Hjemmekontor

Når forsikrede skades ved ulykke i forbindelse med arbeid på hjemmekontor beregnes erstatningen enten i henhold til lov om yrkesskadeforsikring med tilhørende forskrifter, eller hovedtariffavtalen § 11.

I de tilfeller det ytes høyere samlet erstatning etter bestemmelse-

ne i §11 enn etter yrkesskadeloven, utbetales differansen i tillegg til erstatning i henhold til loven.

Det forutsettes at arbeidstakeren har tillatelse fra arbeidsgiveren til å utføre arbeid hjemme og at vedkommende ikke var sykmeldt på ulykkestidspunktet. Ulykken må ha skjedd på en hverdag på personens registrerte privatadresse mellom klokka 08:00 og 17:00.

Forsikringsvilkår

Kollektiv ulykkesforsikring for barn, skoleelever m.m

BUA01-ULY-03

Gjelder fra 01.01.2014
Avløser vilkår av 01.01.2013

Innhold:

1. Definisjoner
2. Hvem forsikringen omfatter
3. Når og hvor gjelder forsikringen
4. Hva forsikringen omfatter og hvilke begrensninger som gjelder
5. Skadeoppgjør
6. Begrensninger og spesielle risikoer
7. Uttredelse av ulykkesforsikringen
8. Særvilkår

Disse vilkår gjelder for KLP Skadeforsikring AS, heretter kalt selskapet.

1 Definisjoner

- a) Forsikringsbevis/ avtaledokument:
Avtaledokumentet, er det dokument som undertegnes av partene, og som uttrykker arbeidsgiverens tilslutning til den kollektive ulykkesforsikring i selskapet og selskapets overtakelse av forsikringsansvaret. I avtaledokumentet skal fremgå fra hvilket tidspunkt forsikringen overtas og de regler som gjelder for oppsigelse av avtalen.
- b) Forsikringsvilkår:
Med forsikringsvilkår menes vilkårene i dette dokument
- c) Forsikringstaker:
Med forsikringstaker menes den kommune/skole/barnehage som har inngått gruppeavtalen om kollektiv ulykkesforsikring med selskapet
- d) Forsikrede:
Med forsikrede menes de barn og/eller skoleelevers liv eller helse forsikringen knytter seg til.
- e) Sikrede:
Med sikrede menes den som har rett til å få utbetalt erstatning
- f) Ulykke:
Med ulykke forstås skade på legemet forårsaket av en plutselig og uforutsett ytre hendelse
- g) Medisinsk invaliditet:
Med medisinsk invaliditet forstås varig og betydelig skade av medisinsk art. Invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av Sosialdepartementets invaliditetstabell med tilhørende retningslinjer.
- h) Grunnbeløpet:
Med G menes det grunnbeløpet som til enhver tid er fastsatt av Stortinget, jf folketryktdloven § 6-2.

2 Hvem forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter barn/elever i kommunale grunnskoler, videregående skoler, barnehager og lignende institusjoner, herunder fosterbarn og barn i avlastningshjem.

Forsikringen omfatter også barn i ikke-kommunale institusjoner som er nevnt i 1. ledd, dersom institusjonen har kommunal støtte og er særlig oppgitt i den antallsoppgave som hvert år rapporteres i forbindelse med premiebetaling, jf pkt 9.

3 Når og hvor gjelder forsikringen

Forsikringen gjelder:

- a) innenfor skolens/ barnehagens område og naturlige nærområde under ordinær skole/ barnehagetid
- b) under deltakelse i undervisning, leker, idrettsutøving, ekskursjoner, stevner, reiser m.m. som foregår under skolens/ FAUs/ barnehagens ledelse, herunder Operasjon dagsverk.
- c) under reiser/arrangementer forøvrig som har karakter av klassesetur o.l. og hvor lærer deltar.
- d) på direkte vei til og fra skolen/ barnehagen og hjemmet
- e) under praktisk yrkesopplæring og opplæring i arbeidslivet som en del av undervisningen. Forsikringen gjelder da skader som inntreffer i ordinær arbeidstid og dessuten på direkte vei mellom hjemmet og arbeidsstedet
- f) for internatelever gjelder forsikringen også under opphold på skole/ internat utenfor ordinær undervisningstid og på direkte reise til og fra skolen i forbindelse med ferie m.m.
- g) for fosterbarn/ barn i besøkshjem gjelder forsikringen også i fritiden.
- h) For skoleelever og elever i praktisk yrkesopplæring er direkte vei til annen oppholdsplass likestilt med direkte vei til hjemmet
- i) Alle aktiviteter for barn i kommunens regi.

4 Hva forsikringen omfatter og hvilke begrensninger som gjelder

Forsikringen omfatter:

- erstatning ved død
- erstatning ved livsvarig medisinsk invaliditet
- behandlingsutgifter

4.1 Varig medisinsk invaliditet

Erstatningen kommer til utbetaling ved ulykkeskade som fører til livsvarig medisinsk invaliditet, på grunnlag av den forsikringssum som framkommer av forsikringsbeviset. Full erstatning ytes når invaliditetsgraden er fastsatt til 70% eller mer. Ved lavere invaliditet reduseres erstatningen forholdsmessig.

Graden av invaliditet fastsettes på grunnlag av Sosialdepartementets invaliditetstabell med tilhørende retningslinjer.

4.2 Dødsfall

Ved dødsfall som følge av ulykkeskade ytes en erstatning på 1 G.

4.3 Behandlingsutgifter

Medfører ulykkeskaden innen 3 år utgifter til behandling av personskaden, erstattes nødvendige utgifter til:

- lege og tannlege. Tannskade som følge av spising er unntatt. Forsikringen omfatter også første permanente tannbehandling (bro, kroner osv.) selv om behandlingen skjer senere enn 3 år etter skadedagen. Oppgjør for slike utgifter skal likevel foretas innen 10 år fra skadedagen på grunnlag av kostnadsoverslag fra tannlege eller tanntekniker
- forbindings saker og medisin foreskrevet av lege eller tannlege
- proteser
- Medisinsk behandling utført av en som har rett til full tilbakebetaling fra folketrygden når behandling er foreskrevet av lege eller tannlege for kurativ behandling. Overnatningskostnader for ledsager kan dekkes etter nærmere avtale med selskapet, vurdert ut fra skadedes tilstand.
- reise til og fra hjemstedet for behandling hos lege, tannlege og fysioterapeut eller forpleining på sykehus som nevnt ovenfor. Erstatningen begrenses til utgifter ved rimeligste transportmiddel når det tas hensyn til skadedes tilstand. Reiseutgifter til ledsager kan dekkes i særskilte tilfeller etter avtale med selskapet

- den forsikrede plikter å legge frem legitimert oppgave over de utgifter som kreves erstattet, og har bare krav på erstatning for den del av utgiftene som overstiger det som kan kreves fra annet hold
- behandlingsutgifter betales i inntil 3 år fra skadedagen begrenset til 1G. Fra disse erstatninger trekkes en egenandel på 0.010G.

4.4 Begrensninger

Forsikringen omfatter ikke utgifter til opphold i hotell, rekonvalesent hjem, privat sykehus eller lignende

Ulykkesforsikringen gir ikke rett til erstatning ved behandlingsutgifter, når slik erstatning er dekket i henhold til folketrygdløven eller yrkesskadeforsikringsloven.

5 Skadeoppgjør

5.1 Melding om skade

Når en ulykkestilfelle har inntruffet, må melding sendes selskapet så snart som mulig. Meldingen skal også omfatte forsikredes fødselsnummer (11 siffer). Forsikringstaker må bekrefte at skadelidte er omfattet av forsikringsordningen.

5.2 Erstatningsoppgjør ved livsvarig medisinsk invaliditet

Når legens sluttattest og de øvrige nødvendige legitimasjoner er motatt, beregnes og utbetales erstatningen. Har ulykkeskaden innen 3 år medført medisinsk invaliditet som antas å bli livsvarig skal det betales erstatning for invaliditet på grunnlag av den sum som er nevnt i avtalen, og etter de regler som er nevnt nedenfor, under forutsetning av at forsikrede er i live etter 1 år, jf. dog pkt 2.3 Ved invaliditet på 70% eller mer betales hele forsikringssummen. Forsikringssummen reduseres i henhold til forsikringsvilkårenes pkt 4.1 hvis invaliditeten er mindre. Tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkeskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden bestemmes.

- 5.2.1 I alle andre tilfelle av invaliditet skal invaliditetsgraden fastsettes skjønnsmessig, idet de prosentsetser som er anført i invaliditetstabellen, skal tjene som veiledning. Ved fastsettelsen skal det ikke tas hensyn til individuelle anlegg. Hvis personen er venstrehendt, er det anledning til å ta hensyn til dette.
- 5.2.2 Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100% selv om flere lemmer eller organer er skadet.
- 5.2.3 Skulle den forsikrede dø etter at ulykkeskaden inntraff og før endelig oppgjør har funnet sted, men det godtgjøres at dødsfallet ikke har sammenheng med ulykkeskaden, skal det betales erstatning for varig medisinsk invaliditet som kan tilskrives ulykkeskaden.
- 5.2.4 Skade som ikke kan antas å medføre livsvarig invaliditet og skade som utelukkende virker vansirende, samt tannskade, gir ikke rett til invaliditetserstatning. Invaliditetserstatningen beregnes etter G på oppgjørstidspunktet med mindre G på skademeldingstidspunktet tillagt renter i henhold til forsikringsavtaleloven gir en høyere erstatningsutbetaling.

5.3 Utbetaling av dødsfallerstatning

Utbetaling av dødsfallerstatning skjer til dødsboet.

Erstatningen beregnes etter G på oppgjørstidspunktet med mindre G på skademeldingstidspunktet tillagt renter i henhold til Forsikringsavtaleloven, gir en høyere erstatningsutbetaling.

5.4 Renter

Sikrede har krav på renter av erstatningen etter Forsikringsavtalelovens § 18-4.

5.5 Opplysningsplikt

Forsikringstakeren og den forsikrede skal gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål. De skal også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som de må forstå er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av saken. Har forsikringstakeren svikaktig forsømt opplysningsplikten og det ikke bare er lite å legge vedkommende til last, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort.

Den som ved skadeoppgjør gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, kan miste ethvert erstatningskrav mot selskapet, jf Forsikringsavtalelovens § 18-1.

6 Begrensninger og spesielle risikoer

6.1 Generelle begrensninger

Forsikringen omfatter ikke ulykker inntruffet før barnet ble omfattet av forsikringen.

Forsikringen gjelder ikke for skade og økning i skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med atomkjernereaksjoner, krig eller krigslignende handlinger (enten krig er erklært eller ikke), opprør og lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

6.2 Spesielle skader og begrensninger

Forsikringen dekker ikke:

- skade som skyldes slagtilfelle, besvimelse eller annen sykkelig tilstand. Selv om en ulykkeskade kan påvises som årsak, svarer selskapet ikke for følgende sykdommer eller sykelige tilstander:
  - hjerte-/ karsykdommer, for eksempel hjerteinfarkt, åreknutter, angina pectoris
  - blodsykdommer, for eksempel anemi
  - kreftsykdommer
  - nevroses
- sykdom oppstått ved infeksjon eller stikk eller bitt av insekt, for eksempel malaria eller flekktufus. Dog svarer forsikringen for lokal sårinfeksjon og blodforgiftning oppstått på denne måte. Andre infeksjoner svarer forsikringen for bare når det må anses å være på det rene at årsaken er infeksjon av sår oppstått ved ulykkeskade og at en annen smittemåte må anses utelukket.
- skade ved forgiftning ved mat, drikke eller nytelsesmidler eller skade ved behandling med eller inntaking av medikamenter, med mindre det skjer etter ordre fra lege som et ledd i behandlingen av en erstatningsmessig ulykkeskade. Skade ved inntaking av sove- og smertestillende midler er dog under enhver omstendighet helt unntatt.
- skade ved operasjon, lysbehandling, behandling ved røntgen, radium, diatermi og lignende stråler eller annen behandling, med mindre den forsikrede har underkastet seg operasjon/ behandling på grunn av en ulykkeskade som forsikringen svarer for
- skade som skyldes påvirkning av lys eller temperatur, med mindre den forsikrede var utsatt for påvirkningen som følge av en ulykkeskade som selskapet svarer for, eller påvirkningen skyldes en nødssituasjon som den forsikrede ufrivillig var kommet opp i
- Psykiske skader som for eksempel sjokklidelse, depresjon, angst, tilpasningsforstyrrelse eller somatofome lidelser dekkes ikke, uten at det samtidig er oppstått legemsskade som fører til livsvarig medisinsk invaliditet.

7 Uttredelse av ulykkesforsikringen

Når den forsikrede trer ut av den gruppe som ulykkesforsikringen omfatter, opphører forsikringen to måneder etter at vedkommende trådte ut av gruppen. Ved forsikringstilfelle som selskapet svarer for

etter første punktum, vil det bli gjort fradrag i erstatningen i den utstrekning vedkommende i mellomtiden er kommet inn under en tilsvarende forsikring og får erstatning under den, jf FAL § 19-6 første ledd annet punktum.

8 Tilbakebetaling av premie ved opphør av forsikringen i forsikringstiden

Opphører selskapets ansvar i forsikringstiden, har forsikringstaker krav på å få tilbakebetalt premie. Premien som skal godskrives for-

sikringstakeren, skal utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden, jf forsikringsavtaleloven § 3-9.

9 Særvilkår

9.1 Franchise

Dersom det er særskilt avtalt og angitt i forsikringsbeviset, ytes ikke erstatning for medisinsk invaliditet under en avtalt prosent.

Forsikringsvilkår

Kollektiv ulykke

UKO01-ULY-03

Gjelder fra 01.01.2013
Avløser vilkår av 01.01.2011

Innhold:

1. Hvem forsikringen gjelder for
2. Hvor forsikringen gjelder
3. Hva forsikringen kan omfatte
4. Hvilke skader som dekkes og hvilke begrensninger som gjelder
5. Endring av risiko
6. Skadeoppgjør - ytelser
7. Andre bestemmelser
8. Særvilkår

Disse vilkårene gjelder for KLP Skadeforsikring AS, heretter kalt selskapet.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen omfatter den eller de personer som er angitt i forsikringsbeviset. Når forsikrede fyller 70 år, opphører forsikringen ved utgangen av forsikringsåret. Den som sammenhengende har vært forsikret fra fylte 60 år, og som fortsatt ønsker å være forsikret, kan søke selskapet om ny forsikring etter særskilte regler frem til fylte 75 år.

Når ektefelle er medforsikret, opphører forsikringen for vedkommende på det tidspunkt da det er avsagt dom eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig - med mindre annet er særskilt avtalt.

2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i hele verden under opphold og reiser med vanlige samferdselsmidler, men ikke ved sammenhengende opphold utenfor Norden i mer enn 12 måneder.

3 Hva forsikringen kan omfatte

Forsikringen kan omfatte:

- erstatning ved død
- erstatning ved livsvarig medisinsk invaliditet og behandlingsutgifter

Hva forsikringen omfatter og forsikringssum(mer) fremgår av forsikringsbeviset.

4 Hvilke skader som dekkes og hvilke begrensninger som gjelder

Forsikringen omfatter ulykkesskade som rammer den forsikrede. Med ulykkesskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig ytre begivenhet - ulykkestilfelle - uavhengig av den forsikredes vilje som inntreffer i forsikringstiden. Skade på sinnet alene, for eksempel sjokk, anses ikke som ulykkesskade.

4.1 Særlige aktiviteter - sport

- a) Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade inntruffet under deltakelse i
  - boksing, bryting, judo og karate og andre lignende kampidretter
  - hanggliding, paragliding, fallskjermhopping, ballongfart eller flyving med mikro- eller ultralette fly

- b) Uten særskilt avtale gjelder forsikringen ikke ulykkesskade inntruffet under deltakelse i
  - enhver form for dykking med tilførsel av luft eller pustegass
  - bobsleigh eller aking
  - kapptritt til hest
  - utforrenn som er approbert av forbund eller krets
  - fotball-, håndball-, rugby-, amerikansk fotball-, bandy- og ishockeykamper som er obligatoriske eller approbert av forbund eller krets. Forsikringen gjelder deltakelse i bedriftsidrettskonkurranser
  - hastighetsløp med motorvognkjøretøy eller motorløp med spesielle hastighets- eller vognprøver eller trening til slike løp
  - fjellklatring utenfor Norden
  - oppdagelsesreiser eller ekspedisjoner

4.2 Militærtjeneste

Forsikringen gjelder ulykkesskade som inntreffer under militærtjeneste i fredstid.

Under krigstilstand er forsikringen ute av kraft for militærpersoner. Forsikringen er også i fredstid ute av kraft for militærpersoner som gjør tjeneste i væpnede styrker utenfor Norge.

4.3 Luftfart

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade inntruffet under annen flyving enn med fly og helikopter. Selskapenes samlede erstatningsplikt for ulykkesskade inntruffet under flyving er, enten det er tegnet én eller flere ulykkesforsikringer begrenset til:

- for hver passasjer kr 5 mill. ved død og kr 5 mill. ved invaliditet
- for hvert besetningsmedlem i tjeneste og for privatflygere kr 2,5 mill. ved invaliditet

Begrensningene gjelder for forsikringer tegnet i selskaper som er medlem av Den nordiske Pool for Luftfartsforsikring. Erstatningen skal i så fall fordeles på de forskjellige forsikringer i forhold til deres forsikringssummer. Begrensningene gjelder ikke separate flyulykkesforsikringer som er tegnet i tillegg til ordinær ulykkesforsikring. Selskapet svarer for ulykkesskade som skyldes flykapring, herunder flysbotasje, og som inntreffer innen 6 måneder etter at kapringen fant sted. Dette gjelder dog ikke utbrudd av krig, enten krig er erklært eller ikke mellom to eller flere av nedenfornevnte land: Frankrike, Folkerepublikken Kina, tidligere Sovjetunionen, Storbritannia og USA.

For piloter i militære jetjagerfly gjelder forsikringen ikke i noe tilfelle skader inntruffet under flyving.

4.4 Feriereiser i utlandet

Selskapet svarer ikke for skade eller økning av skade som direkte eller indirekte er forårsaket av, eller står i sammenheng med, atomkjernereaksjoner, krig og krigsliknende handlinger enten krig er erklært eller ikke, terrorisme, opprør eller liknende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

Ved terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer, eller for å fremkalle frykt.

4.5 Jordskjelv og vulkanske utbrudd

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes jordskjelv eller vulkansk utbrudd i Norge. Utenfor Norge svarer selskapet dog for slik ulykkesskade.

4.6 Drukning

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade ved drukning, med mindre det må anses på det rene at drukningen ikke skyldes selvmord, sykdom, sykkelig tilstand eller påvirkning av berusende eller narkotiske midler eller forhold som selskapet etter vilkårene ellers ikke svarer for.

4.7 Skade ved medisinsk behandling eller bruk av medikamenter

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade ved medisinsk behandling og lignende eller ved inntakelse av medikamenter, med mindre den forsikrede er blitt behandlet på grunn av en ulykkesskade som selskapet svarer for. Ikke i noe tilfelle gjelder forsikringen ulykkesskade ved inntakelse av sove-, smertestillende eller narkotiske stoffer.

4.8 Skade som er påvirket av sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg

Forsikringen gjelder ikke:

- ulykkesskade som skyldes slagtilfelle, sinnsforvirring, besvimelse eller annen sykkelig tilstand eller om en ulykkesskade kan påvises som årsak ved hjerteinfarkt eller kreft
- for degenerative rygg- og leddlidelser (lumbago, slitasjegikt og lignende) svarer selskapet bare hvis det kan anses bevist at årsaken alene er en ulykkesskade og det ikke på forhånd forelå en sykkelig tilstand som disponerer for disse lidelser
- skade oppstått ved infeksjon etter stikk eller bitt av insekt, for eksempel malaria eller flekktufus. Dog svarer selskapet for lokal sårinfeksjon og blodforgiftning" (sepsis) oppstått på denne måten

Andre infeksjoner svarer selskapet bare for når det må anses å være på det rene at årsaken er infeksjon av sår oppstått ved ulykkesskade og at en annen smittemåte må anses utelukket.

I andre tilfelle settes erstatningen ned hvis det kan antas at sykkelig tilstand eller anlegg sammen med ulykkesskaden har medvirket til den forsikredes død, invaliditet eller midlertidige arbeidsuførhet. Erstatningen nedsettes i forhold til den betydning den sykelige tilstand eller det sykelige anlegg har hatt for dødsfallet, invaliditeten eller den midlertidige arbeidsuførhet.

4.9 Forsett - grov uaktsomhet - slagsmål - påvirkning

Selskapet erstatter ikke ulykkesskade som skyldes forsett. Selskapet erstatter heller ikke ulykkesskade som skyldes grov uaktsomhet. Dog kan det for skader som skyldes grov uaktsomhet likevel avgjøres at selskapet skal erstatte en del av skaden, jf. forsikringsavtaleloven § 13-9.

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som rammer forsikrede når han:

- frivillig deltar i slagsmål
- deltar i en forbrytelse
- er påvirket av narkotiske midler eller er beruset med mindre det godtgjøres at det ikke er noen årsakssammenheng mellom den forsikrede tilstand og ulykkesskaden

4.10 Lys og temperatur

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes påvirkning av lys eller temperatur med mindre den forsikrede var utsatt for påvirkningen som følge av en ulykkesskade som selskapet svarer for, eller påvirkningen skyldes en nødsituasjon som den forsikrede ufrivillig var kommet i.

4.11 Forgiftning

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade oppstått ved forgiftning av mat, drikke eller nytelsesmidler.

5 Endring av risiko

5.1 Ansvarsbegrensning

a) Yrke og arbeid

- Premien fastsettes på grunnlag av forsikredes arbeid/ yrke inkl. bierverv. Forandring av dette må snarest meldes til selskapet for at det kan avgjøre om forsikringen kan fortsette og til hvilken premie. Har forsikrede skiftet arbeid/ yrke eller lignende uten å gi selskapet melding om dette kan selskapets ansvar nedsettes eller falle bort, jf. forsikringsavtaleloven § 13-7

b) Selskapet svarer ikke for skade som skyldes:

- deltakelse i forbrytelse eller frivillig deltakelse i slagsmål
- deltakelse i sportsgrener nevnt i pkt 4.1.
- tjeneste i væpnede styrker utenfor Norge
- medisinsk undersøkelse, behandling og lignende som ikke er en følge av skade som selskapet svarer for jf. pkt 4.7

6 Skadeoppgjør - ytelser

6.1 Dødsfall

Selskapet skal underrettes om dødsfallet så snart som mulig. Selskapet har rett til å forlange en obduksjon.

Har ulykkesskaden medført døden innen ett år, betales dødsfallerstatning med den sum som er nevnt i forsikringsbeviset. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade kommer til fradrag.

Dør den forsikrede av annen årsak innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatning.

Dør den forsikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditetserstatning.

6.2 Livsvarig invaliditet

Den skadede må snarest søke lege, underkaste seg regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter. Melding om skade må skje snarest på selskapets formular eller, hvis slikt ikke er for hånden, på annen måte.

Har ulykkesskaden innen tre år medført invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det betales invaliditetserstatning. For fullstendig invaliditet betales hele forsikringssummen, for delvis invaliditet en tilsvarende mindre del av den.

Er forsikrede over 62 år når ulykkesskaden inntreffer, reduseres erstatningen med 2,6% for hvert år forsikrede på skadedagen var over 61 år, maksimalt 20,8%.

6.2.1 Invaliditetsskala

For de invaliditeter som er nevnt nedenfor skal følgende satser gjelde:

Uhelbredelig sinnssykdom som utelukker ethvert arbeid	100%
Fullstendig tap av/ eller fullstendig funksjonstap i:	
Ben i kne/ lår, god protesefunksjon	40-45%
Ben i kne/ lår, dårlig protesefunksjon	55-65%
Ben i ankel/ ledd, god protesefunksjon	20-30%
Ben i ankel/ ledd, dårlig protesefunksjon	40-45%
Stortå (1. tå)	5%
2. tå	3%
Maksimalt tap for tap av tær på en fot	10%
Synet på begge øyne	100%
Synet på ett øye, når det andre er normalt	18%
Synet på ett øye, når det andre er blindt	100%
Selve øyet, tillegg	2%
Hørsel på begge ører	65%
Hørsel på ett øre, når det andre øret er normalt	15%
Hørsel på ett øre, når det andre øret er døvt	65%
Luktesansen	5%
Smakssansen	5%
Så vel lukte- som smakssansen	15%

	Beste	Andre
Overarm	70%	60%
Underarm, god protese-funksjon	50-55%	45-50%
Underarm, dårlig protese-funksjon	60-65%	50-55%
Hånden eller alle fingre	50%	45%
Tommelfinger	25%	20%
Pekefinger	12%	10%
Langfinger	10%	10%
Ringfinger	5%	5%
Lillefinger	7%	7%
Tommel-, peke-, lang- og ringfinger	40%	45%
Peke-, lang-, ring og lillefinger	35%	30%
Alle fingre på en hånd	50%	45%

Tapes disse lemmer eller deres funksjon delvis, fastsettes en tilsvarende lavere pro-sentsats. Ved redusert syn fastsettes invaliditetsgraden skjønnsmessig på grunnlag av synsstyrken med korrigerende glass. Ved redusert hørsel fastsettes invaliditetsgraden skjønnsmessig på grunnlag av høre-evnen med bruk av høreapparat.

- 6.2.2 I andre tilfelle av invaliditet skal invaliditetsgraden fastsettes skjønnsmessig, i det de pro-sentsatser som er anført i tabellen i pkt 7.2.1 skal tjene som veiledning. Ved invaliditet i de organer eller lemmer som er nevnt danner tabellens satser under enhver omstendighet grensen for selskapets erstatningsplikt.
- 6.2.3 Tap eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden bestemmes.
- 6.2.4 Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100% selv om flere lemmer eller organer er skadet.
- 6.2.5 Invaliditetsgraden vurderes når det er gått ett år etter at ulykkesskaden inntraff. Mener noen av partene at invaliditetsgraden kan forandre seg, kan det kreves at endelig oppgjør utstår, dog ikke lenger enn tre år etter at ulykkesskaden inntraff. Erstatningen skal i dette tilfelle fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den endelige.

Den forsikrede er pliktig til å la seg undersøke av den lege som selskapet utpeker. Hvis den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg slik behandling, skal det allikevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling kan antas å ville ha medført.

- 6.2.6 Skade som utelukkende virker vansirende, samt tannskade, gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, individuelle anlegg eller sosial stilling.

6.3 Behandlingsutgifter

Gjelder bare medlemmer av norsk folketrygd. Medfører ulykkesskaden innen 3 år fra skadedagen nødvendige utgifter til behandling, erstattes med inntil 1 G utgifter til:

- lege og tannlege. Tannskade som følge av spising er unntatt
- forbindelsessaker og medisin foreskrevet av lege eller tannlege
- proteser
- behandling og forpleining i sykehus, samt fysikalsk behandling når den er foreskrevet av lege for kurativ behandling
- reise til og fra hjemstedet for behandling hos lege, tannlege og fysioterapeut eller forpleining på sykehus som nevnt ovenfor. Erstatningen begrenses til utgifter ved rimeligste transportmiddel når det tas hensyn til skadedes tilstand

Redningsomkostninger (transport fra skadestedet), utgifter til opphold i hotell, rekonvalesenthjem eller lignende erstattes ikke

Forsikringen omfatter ikke merutgifter til opphold eller behandling i private sykehus eller privatpraktiserende leger uten offentlige driftstilskudd.

Den forsikrede plikter å legge frem legitimert oppgave over de utgifter som kreves erstattet, og har bare krav på erstatning for den del av utgiftene som overstiger det som kan kreves fra annet hold

- I oppgjøret fratrekkes en egenandel på 0,010 G.

7 Andre bestemmelser

7.1 Opplysningsplikt. Svik

Forsikringstakeren og den forsikrede skal gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål. De skal også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som de må forstå er av betydning for selskapets vurdering av risikoen, jf. forsikringsavtaleloven § 13-1. Forsømmes opplysningsplikten, og det ikke er bare lite å legge vedkommende til last, kan selskapets ansvar nedsettes eller falle bort, jf. forsikringsavtaleloven § 13-2.

7.2 Fornyelse av forsikringen/oppsigelse

Forsikringen er bindende for avtalt forsikringstid, normalt ett år. Likevel kan forsikringstakeren si opp avtalen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner, eller for flytting av forsikringen til et annet selskap. Forsikringstakeren skal varsle selskapet med en frist på minst en måned. Ved flytting skal det i varslet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen.

Forsikringen fornyes for ett år om gangen dersom forsikringstakeren ikke sier opp avtalen innen forsikringstidens utløp. For selskapet er oppsigelsestiden 2 måneder før utløpet av forsikringstiden.

7.3 Tilbakebetaling av premie ved opphør av forsikringen i forsikringstiden

Opphører selskapets ansvar i forsikringstiden, har forsikringstaker krav på å få tilbakebetalt premie. Premien som skal godskrives forsikringstakeren, skal utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden, jf. forsikringsavtaleloven § 3-9.

7.4 Klageinstans

Dersom det oppstår tvist om forsikringsytelse, kan saken bringes inn for Forsikringsklagekontoret, Pb. 53 Skøyen, 0212 Oslo.

8 Særvilkår

8.1 Barneulykkesforsikring

Gjelder personer forsikret som barn. Bestemmelsene i ulykkesforsikringsvilkårene gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket nedenfor.

8.1.1 Spesielle bestemmelser for barneulykkesforsikring

Forsikringen omfatter forsikringstakerens egne og adopterte, ugifte og hjemmeværende barn. Forsikringen opphører for det enkelte barn ved første årforfallsdag etter at barnet er fylt 20 år. Når det i forsikringsbeviset er angitt en felles forsikringssum for invaliditet for barna, blir denne å fordele likt på det samlede antall barn som går inn under forsikringen. Forsikringssummen for dødsfall er 10% av den forsikringssum for invaliditet som gjelder for det enkelte barn, dog høyst kr. 10.000 for hvert barn. Erstatning ved invaliditet tilhører det forsikrede barn hvis beløpet er minst kr 5.000. Selskapet svarer ikke for skader inntruffet under fødselen.

8.1.2 Barn under 16 år

For barn under 16 år gjelder vilkårene med følgende endringer:

- Punkt 4.1.b - Særlige aktiviteter - sport, forandres til å lyde: Selskapet svarer for ulykkesskade som inntreffer under utøvelse av alminnelig sport, også under konkurranse".
- Forsikringen gjelder også under lønnet arbeid

- c) Punkt 4, nr 6,9 og 11 utgår.
Forsikringen gjelder likevel ikke ulykkesskade som rammer den forsikrede når han deltar i forbrytelse eller som den forsikrede har voldt pga. selvforskyldt beruselse ved alkohol, narkotiske midler, medikamenter eller lignende.
- d) Punkt 6.2.5 Invaliditetsoppgjør.
Endelig invaliditetsoppgjør kan utstå i inntil 5 år etter at ulykkesskaden inntraff
- e) Punkt 6.3 Behandlingsutgifter.
Forsikringen omfatter ved tannskader også første permanente tannbehandling (bro, krone og lignende) selv om behandlingen skjer senere enn 3 år etter skadedagen. Oppgjør for slike utgifter skal imidlertid foretas innen 3 år fra skadedagen på grunnlag av omkostningsoverslag fra tannlege eller tanntekniker

	Beste	Andre
Hele armen	100%	100%
Hånden eller alle fingre	100%	100%
Tommel og mellomhåndben	65%	55%
Tommelen	60%	50%
Tommelens ytterste ledd	40%	35%
Pekefinger	60%	50%
Pekefingers 2. ytterste ledd	50%	40%
Pekefinger ytterste ledd	40%	35%
Langfinger	30%	25%
Langfinger 2. ytterste ledd	25%	20%
Langfinger ytterste ledd	20%	15%
Ringfinger	15%	15%
Ringfinger 2. ytterste ledd	10%	10%
Lillefinger	15%	12%
Lillefinger 2. ytterste ledd	12%	10%

For øvrig er skalaen uforandret.

8.2 Faginvaliditet

I forsikringsvilkårenes pkt 6.2.1 forandres følgende satser til:

Synet på ett øye	50%
Hørsel på begge ører	80%
Hørsel på ett øre	30%

8.3 Arbeidstid

Forsikringen er begrenset til å gjelde i arbeidstiden under utførelse av arbeid, jf. Yrkesskadelovens bestemmelser.

8.4 Aktivitet

Forsikringen er begrenset til å gjelde under utførelse av aktivitet definert i forsikringsbeviset.